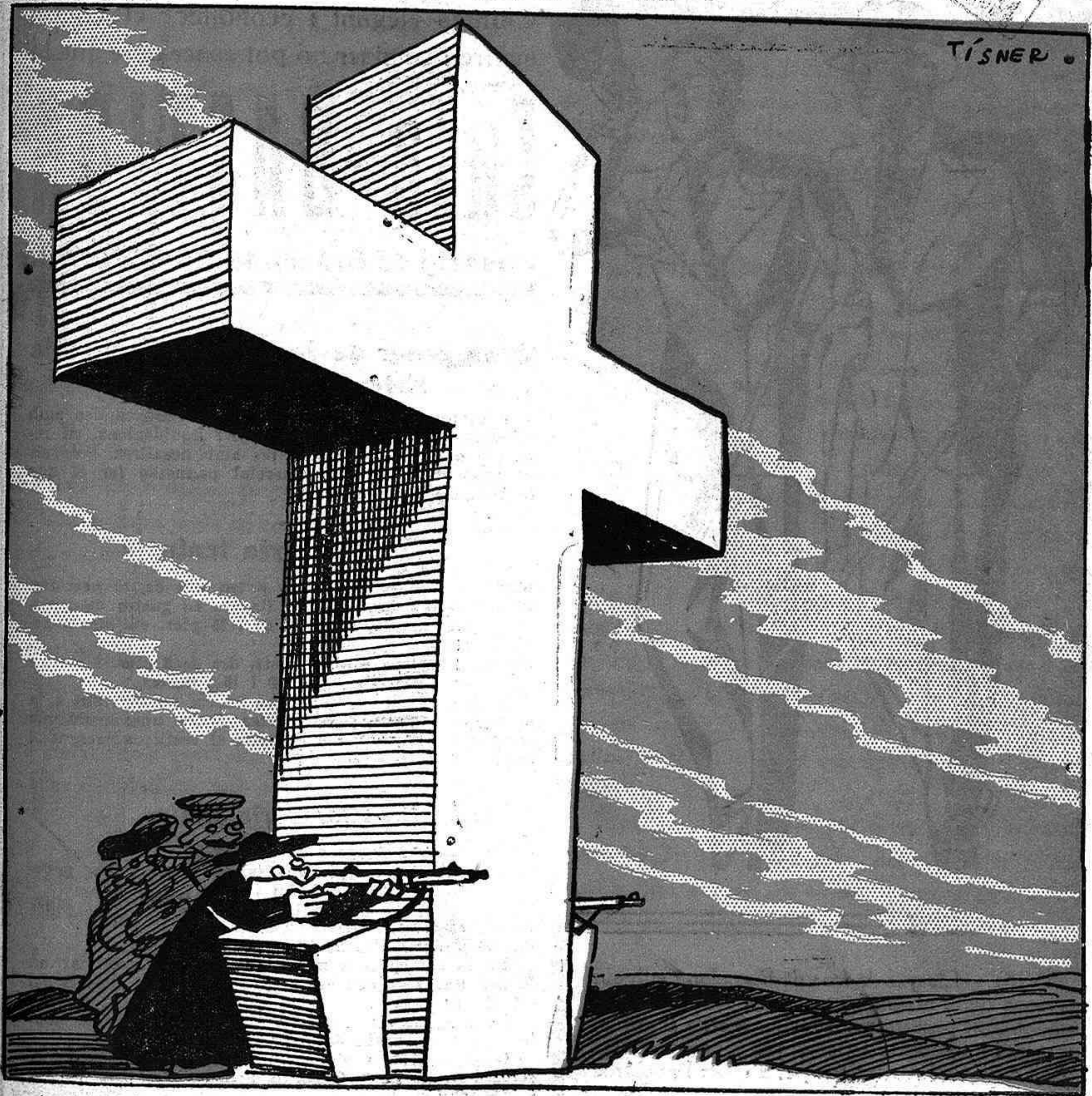

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

RENTA DE LA INDUSTRIA
DE LA TORRATXA

SOTA EL SIGNE DE LA CREU

FRONTO NOVETATS

Tots els dies grandiosos
partits tarda i nit

ELS MILLORS PILOTARIS

Voleu passar una bona estona?
Aneu al FRONTÓ NOVETATS

Tapes Esquella 1935

**Relligat i Tapes
Daurades
Pesseïes 8'50**

Ciudadà elegant i econòmic, el vostre
sastre i camiser no pot ésser altre que la

Casa BASTIDA

Passeig de Gràcia, 18-BARCELONA

Gran Basar de Sastreria i Camiseria Sistema Nordamericà

Allí trobareu el vostre vestit i la vostra camisa amb
totes les comoditats de preus. Ni liquidacions, ni re-
baixes de preus no poden res amb nosaltres. Sols els
55 anys d'experiència comercial permeten fer el que
fa la Casa Bastida.

En Sastreria tenim

100.000 vestits confeccionats paten des de 15 pessetes.
100.000 vestits confeccionats llaneta en gustos moderns,
tall anglès, a 40, 50, 60 i 75 ptes. els més supe-
riors.

100.000 pantalons confeccionats, des de 5 ptes. i classes
més superiors, a 8, 10 i 15 pessetes.

Amb un petit suplement us podem fer el vestit a la
mida, com també, si us precisa, tenim una secció que
ens permet lliurar-vos a la tarda el vestit encarregat el
matí.

En Camiseria tenim

100.000 camises de gran estil, a 4'95.

100.000 camises de diferents qualitats en zèfirs, pope-
lins i rayons, a 6, 8 i 10 ptes.

100.000 calçotets, des de 1'95 ptes.

100.000 samarretes, des de 0'95 cèntims.

100.000 pijames, des de 4'95 ptes.

En la camiseria a mida podem fer-vos estalviar un
50 per 100. Fem camises des de 8 pessetes, i de rayon
des de 12 ptes.

Encara que estem situats al Passeig de Gràcia, som
la casa més barata de Barcelona.

Obsequiem tots els compradors amb diferents pre-
sents i segells de la Caixa de Pensions per a la Vellesa
i d'Estalvi.

AVIS. — Els que de fora de Barcelona vulguin
servir-se de la nostra casa, poden escriure, i ad-
juntant 0'50 pessetes en segells, rebran figurins,
mostres i un sistema especial per a prendre's les
mides amb les instruccions per a rebre l'encàrrec
abans dels cinc dies.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ,
PENEDIDES, 8. - Telèfon 21361
(ARREPENTIDAS)
B A R C E L O N A

FORA DE BARCELONA
PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:
ESPANYA: trimestre 3 Pessefes
ESTRANGER: trimestre 5 Pessefes

CRONICA

Cal saber guanyar

La victòria, virtualment, és un fet. Dia rera dia van caient els reductes feixistes. Lentament, però amb pas segur, les forces governamentals avancen pels camins que menen a la llibertat definitiva, a la més ben guanyada de les llibertats. A pesar de totes les terboleses dels emboscats, de totes les maquinacions, la Revolució és en marxa. Cada dia es treu la careta a un nou sospitós i cada dia la justícia revolucionària és més sòlida i més ferma.

Ara, però, cal posar molta atenció. És absolutament necessari afinar els sentits. Cal saber administrar la victòria si volem que el poble es reintegri plenament a la normalitat. Compte, sobretot, amb les extralimitacions. No ho diem en to de queixa, ans en el d'advertiment.

Damunt tots nosaltres pesa una tasca feixuga, tant o més que la de la lluita al carrer, fusell a les mans, i és la de demostrar que hem sabut guanyar, que estem disposats a demostrar com la Revolució no l'hem portada perquè sí. Cal que tots ens persuadim que la nostra feina millor és al front, i si això no ens és possible—qualsevol dels lligams, si no són vergonyosos—no ens ha de saber greu de restar a casa. És més: cal que tinguem ben present que des de la fàbrica, des del taller, des del despatx, servim igualment, amb la mateixa intensitat, la causa. És tan útil manejar l'arma davant l'enemic com treballar posant-hi l'ànima per als qui són als camps de lluita.

No volem fer cap retret a ningú. Però advertim un perill, llunyà sortosament, ara. S'ha dit públicament—i ho han dit persones de total solvència, reconeguda francament per tothom—que l'ostentació d'armes pels

carrers de la ciutat és completament extemporània. Control, d'acord. Estricta i absolutament vigilància, també. Fatxenderia, no. Per res. No la podem admetre sota cap pretext. Ni la poden admetre les masses obreres que s'han llançat al carrer bravament, herotament, perquè les desprestigiaria. Un fet, esdevingut a principis d'aquesta setmana en un bar del Passeig de Gràcia, ens ha suggerit aquestes ratlles. Ens ha satisfet plenament una cosa i la proclamem ben alt, i és la condemna feta pels directius de l'organisme indirectament promotor del fet. Si més no, ens demostra que l'acte fou purament espontani i que els qui el realitzaren no n'havien donat compte a ningú. Potser es temien que hauria estat rigorosament impedit.

La cosa no ha tingut cap importància, sortosament. No n'ha tinguda, perquè hom es va adonar que no s'havia de replicar amb violència a la violència inical. Però pel nostre bon nom, per demostrar, com deiem abans, que hem sabut guanyar, no s'ha de repetir.

«Solidaridad Obrera» condemna cada dia els qui en ple excés de zel, es dediquen a foragitar els transeünts de les Rambles que s'hi passegen després de sopar. El mateix diari blasma els qui han convertit en garatge les principals vies de la ciutat. Completament d'acord amb el diari obrerista. Com més aviat tinguem normalitzada la vida ciutadana, més desmoralitzarem l'enemic. Horçosament quedarà aclaparat davant la nostra victòria, que la sensació de normalitat farà créixer.

Tinguem-ho ben present: aprenguem d'administrar el triomf. Hi guanyarem tots i anorreem definitivament els enemics a la nostra causa, la causa de tots: República i Catalunya.

Aquest número ha estat visat per la censura

Les «hermanitas»

Les *hermanitas* madrilenyes, pobres!, tenien arreconats uns quants.—molts!—milions de pesetes.

En saber-ho, ens ha vingut a la memòria la cèlebre dita que «La caritat ben entesa comença per un mateix».

«Hermanitas de los pobres»?
Pobres pobres!

El cap de Falange

Ho llegim al diari:

«Al domicili del cap de *Falange Española* valenciana han estat trobats vint milions de pessetes».

Demanem el cap!

La presó de dones

Avui, divendres, començarà l'en-

derroc de la vella i tràgica presó de dones.

Es un símptoma més de la victòria.

Els vaixells pirata

La qualificació oficial de «pirates» aplicada als vaixells facciosos és esplèndida.

¿No havíem quedat que Joan March Ordinas (a) Verga és qui finançava la militarada?

Pirates, pirates i pirates, doncs!

Trenta dies

Hem tombat els trenta dies de la salvatjada militarista.

[Un títol, que hem llegit en un diari català del vespre, és el millor resum d'aquest mes que ha transcorregut: no ens sabem estar de reproduir-lo.

«Trenta dies que valen per trenta anys».

Just!

L'epopeia

En un centre catalanista s'expliquen les heroïcitats d'un dels seus militants. Ha anat al front i ha fet actes brillantíssims, en els quals l'enorme força física de l'interessat ha fet miracles.

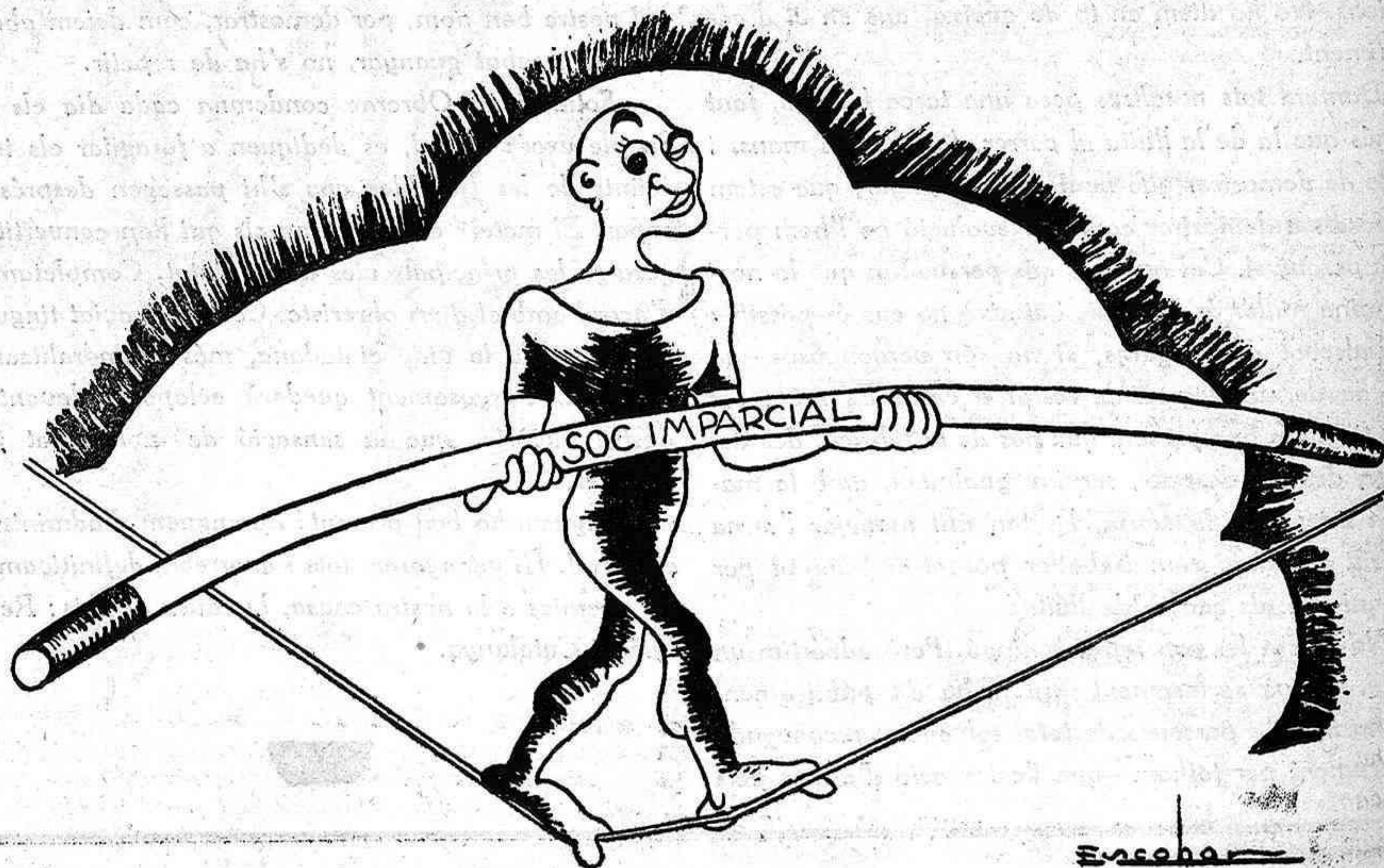
—Ha estat una epopeia!—diuen els comentaristes.

—Si—afegeix un altre—una epopeia digna de Popeye!

Els empleats municipals emboscats

L'ordre revolucionari en marxa!
¡151 empleats municipals, foragitats de la Casa Gran, per les seves idees reaccionàries!

Aquestes coses reconforten.

Encoba

ELS VIUS

No, això, no. S'és feixista o antifeixista.

PLA FEIXISTA

Cinquanta dies d'indulgència per cada obrer que assassineu i als que quedin els aplicarem la inquisició.

Comentaris

Grotesc final

Els qui encara, després de la fugida per la claveguera, confiaven en Dencàs ja estan convençuts que el mediocre metge, detestable polític i mal patriota, ha ratificat plenament la seva covardia.

També els tres o quatre que tenien fe en ell s'explicaran, ara, les seves concomitàncies amb el Brunet de «La Veu», pel seu tèrbol paper en la nit del 6 d'Octubre i el tracte de favor que li va dispensar la premsa reaccionària de Madrid durant el bienni negre.

Tot queda ara prou clar per alguns patriotes catalans de bona fe.

L'ex-generalíssim d'Estat Català ha fugit altra vegada. A Itàlia, haurà estès la mà per veure si plou, i estarà disposat a acollir-se als beneficis del feixisme.

Ja, com a mesura higiènica, ha estat expulsat d'Estat Català.

Lògic i grotesc final, el d'aquest covard amfibi.

El cercador de càrrecs

Unamuno, l'home que despitat perquè no li donava cap càrrec Primo de Rivera, es va enfuriar amb la

Dictadura i fins se'n va anar a França a fer d'exiliat; l'home que va ajupir l'esquena davant l'ex-rei cercant honors que no va aconseguir, aquest cínic professor de grec, que ha parodiat un paper de republicà, aquesta il·lustre bestiola està fent «d'speaker» dels feixistes a Salamanca.

L'infatigable cercador de càrrecs ja ha trobat, a la fi, l'adequat.

Una mica modest, però suficient per a satisfer la seva vanitat.

«Speaker» balader, de la reacció i la incultura.

I li deien l'illustre professor!

El feu d'en March

Les nostres Milícies i militars

leals ja són a Mallorca, el feu d'en March; ja es preparen per aixafar el feixisme.

Això com a primer objectiu.

Però l'«Illa Daurada», en contrast amb la seva bellesa panoràmica, pateix políticament la negror del catolicisme, l'estupidesa mental dels monàrquics i tota la rèmora dels prejudicis tradicionals.

No oblidin els nostres heroics milicians que el símbol polític de l'illa era Antoni Maura i el símbol financer era Marc. O sigui: el catolicisme més fanàtic i intransigent, i el banditatge legal de la banca.

Així, doncs, el que cal fer a Mallorca és: Primer, aixafar el feixisme i segon, neteja general, sense contemplacions.

ALMOND

GLOSSARI

Cal extirpar del joc el coll d'espases

Em sembla que l'hora actual no és la més evinent per a prodigar frases ambigües que menin al confusióisme. Escoltava una nit per la ràdio la vibrant allocució des de Madrid d'un dels més destacats cabdills de la revolució en marxa,

quan em va sorprendre una manifestació que per ésser excessivament cortesa amb l'enemic, vorejava l'oblit de la veritat històrica i mantenia una llegenda estrofolària. L'orador apostrofava amb justificada indignació Queipo de Llano, Fran-

co, Cabanelles o qualsevol altre dels canalles insurreccionats contra el poble i deia que li semblava mentida que els baixos sentiments demostrats pels rebels, poguessin fer niu dins de l'honros uniforme militar espanyol. Com ha anat això? Des de quan un uniforme, i menys el de la militarada espanyola, pot conferir honor i dignitat?

Ens costarà molt de alliberar-nos de tòpics i de frases fetes, però cal arrencar-los, baldament fossin sang, dels nostre vocabulari i, sobretot, de la nostra imaginació. Per quins set sous la lliurea del militar, com la toga del magistrat, com la sotana del clergue, com la levita del banquer, es converteixen en una vestimenta que ungeix amb totes les gràcies i les virtuts el venturós mortal que se l'engipona com una mena d'hàbit sagrat i miraculós? El que compta és allò que conté l'hàbit o l'uniforme, no pas els pellingots més o menys aurífics i opulents de la mascarada.

Precisament, si l'uniforme del militar espanyol és alguna vegada honorable, es deu a l'honorabilitat del qui el vesteix i ha d'haver fet molts mèrits per a alliberar-se de la taca de deshonra que comporta aquesta tràgica i miserable disfressa amb la qual els pretorians han assassinat el poble i han fet un paper ridícul davant dels exèrcits estrangers. Tant se val que es conformin a enquibir-se dins un uniforme auster de caqui com si s'empolainen amb aquelles bigarrades guerreres curuscants i pintoresques, entatxonades de creus, medalles i cintes com un aparador de bijuteria o el penó d'una societat coral guanyadora de tots el certàmens. La fanfària, la insolència i el despotisme no canvien amb la manera de vestir i la bota del sorge va sempre adreçada al cul del poble que sofreix i que paga amb sang o amb diners.

Cap guerra no ha estat guanyada a Espanya pel militarisme professional. Els noms de molts regiments que sonen a les nostres oïdes amb xim-xim de platerets, són sengles derrotes en les quals es va perdre tot menys l'honor, car l'honor havia desertat abans. Sempre que Espanya, en sentit global, ha marcat una gesta heroica, ha estat sempre per l'esforç estoic i generós del poble, com en l'epopeia contra Napoleó i en l'actual croada popular contra el feixisme.

El militar professional, el pinxo a

—Mira què diu.

—Sí, i en canvi ho destrueixen tot.

sou de l'Estat, ha estat sempre el botxí del poble; inútil per a defensar la seguretat del país, sàdic i cruel per a ofegar les ànsies populars. El militarisme ha engolit riudes d'or que ha bescanviat amb plom contra el poble.

Castigadors dels set pecats capitals, han fanfarronejat per les ciutats castigades amb guarnició, fent sentir el pes de la cadetada damunt les expansions de la gent senzilla.

Tots els grans capitans de l'exèrcit espanyol, absolutament tots, han guanyat peculi i llorers en lluites civils, mai contra l'estranger invasor. Generals d'executòria liberal, com Espartero, O'Donnell, Serrano i Prim, claudicaren davant l'encens i els honors atorgats per un poder qualsevulla i no tingueren cap escrúpol a metrallar el mateix poble que els havia erigits en ídols. Qui sap què haurien fet màrtirs com Riego i Lacy, si no haguessin estat metrallats abans que la roda de la

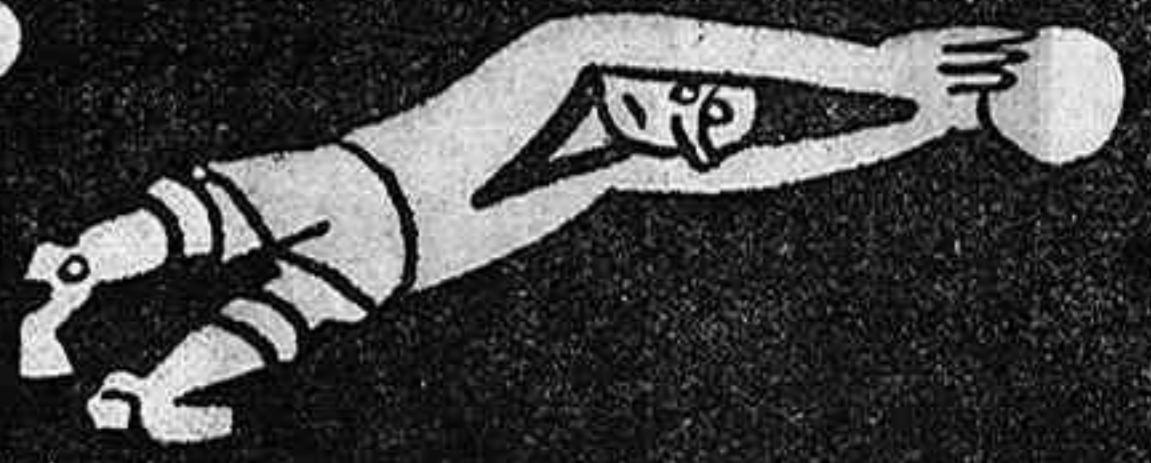
fortuna els hagués afavorit amb els seus dons!

Republicans i liberals havien estat Queipo de Llano, Lòpez Ochoa, Goded i tants altres que s'han passat a l'enemic. Cal malfiar-se de tots. Qui dels que avui es troben al nostre costat, pot traïr la causa del poble? Tots i cap. El que cal és extirpar de soca arrel el militarisme i la casta professional. Que el poble en armes erigeixi llurs caps i els exigeixi compte estret dels seus actes. Seria malaguanyada la sang que es vessa a dolls per terres ibèriques, si entre els qui cauen a la brega hi hagués algú que es cregués amb coratge i amb prou ambició per a esdevenir un Napoleó o almenys un de tants cabdills a l'espanyola o a l'americana.

PANICAL.

Esports

CRONQUETA ESPORTIVA

Josep Sunyol i Garriga

No podem passar per alt aquest fet dolorós. Sovint havíem estat en desacord, esportivament, amb Josep Sunyol, però cal fer honor als caiguts i més en el cas present en què el feixisme ha segat la vida de persona tan volguda en l'esport i en el camp polític.

Josep Sunyol, President del Barcelona, havia fet grans esforços per al primer club català i a ell es deu, junt amb la col·laboració dels elements que formen la actual junta directiva, el nivellament econòmic i el ressorgiment esportiu que féu possible al Barcelona d'arribar, sense

equip, a la final del campionat d'Espanya.

Les seves gestions personals anaven darrerament emmenades a la reforma total de l'equip d'acord amb l'entrenador, i les edquisicions de jugadors s'anaven fent amb seny per donar al Barcelona un equip digne del seu historial.

En el camp polític, no som nosaltres els qui hem de fer l'apologia de la seva figura. Sunyol, si és cert que ha mort malauradament en terres de Castella, ha deixat un buit difícil d'omplir al Barcelona, avui per avui, i desapareix amb ell un patriota català molt estimable.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA no pot deixar d'invocar-ne el seu record.

AQUELL

Sagetes

El personal del Club Deportivo Espanyol, ha passat als rengles de la U. G. T. i s'apropiat el camp de joc, les oficines i la direcció de l'entitat. Sembla que els jugadors Soler i Bosch també integren la junta apropiadora de personal.

Heus ací una novetat que possiblement no la somniava l'Ordóñez de l'Atlètic de Madrid, en presentar la seva demanda judicial que tant fou discutida no fa pas gaire temps.

El cas d'ara és nou. Son els jugadors qui s'han fet responsables de la direcció d'un club, cosa amb la qual no s'havia comptat fins ara.

Ens sembla que l'Espanyol, club de vida migrada per l'escassa quantitat de socis amb què comtava, pel fet de l'apropiació veurà augmentat els seus rengles amb els elements simpatitzants de la U. G. T., i que aquells beneficis que abans anaven a mans dels senyors que formaven la societat anònima explotadora, serviran perquè l'entitat no porti la vida migrada que portava, àdhuc, essent un club de primera categoria.

**

Els nostres ciclistes que generalment a la Volta a França feien el paper de cuistes i que es veien amb treballs per acabar, han fet un paper magnífic. Els seus noms s'han cotitzat als principals velòdroms d'Europa com els millors valors del pedal.

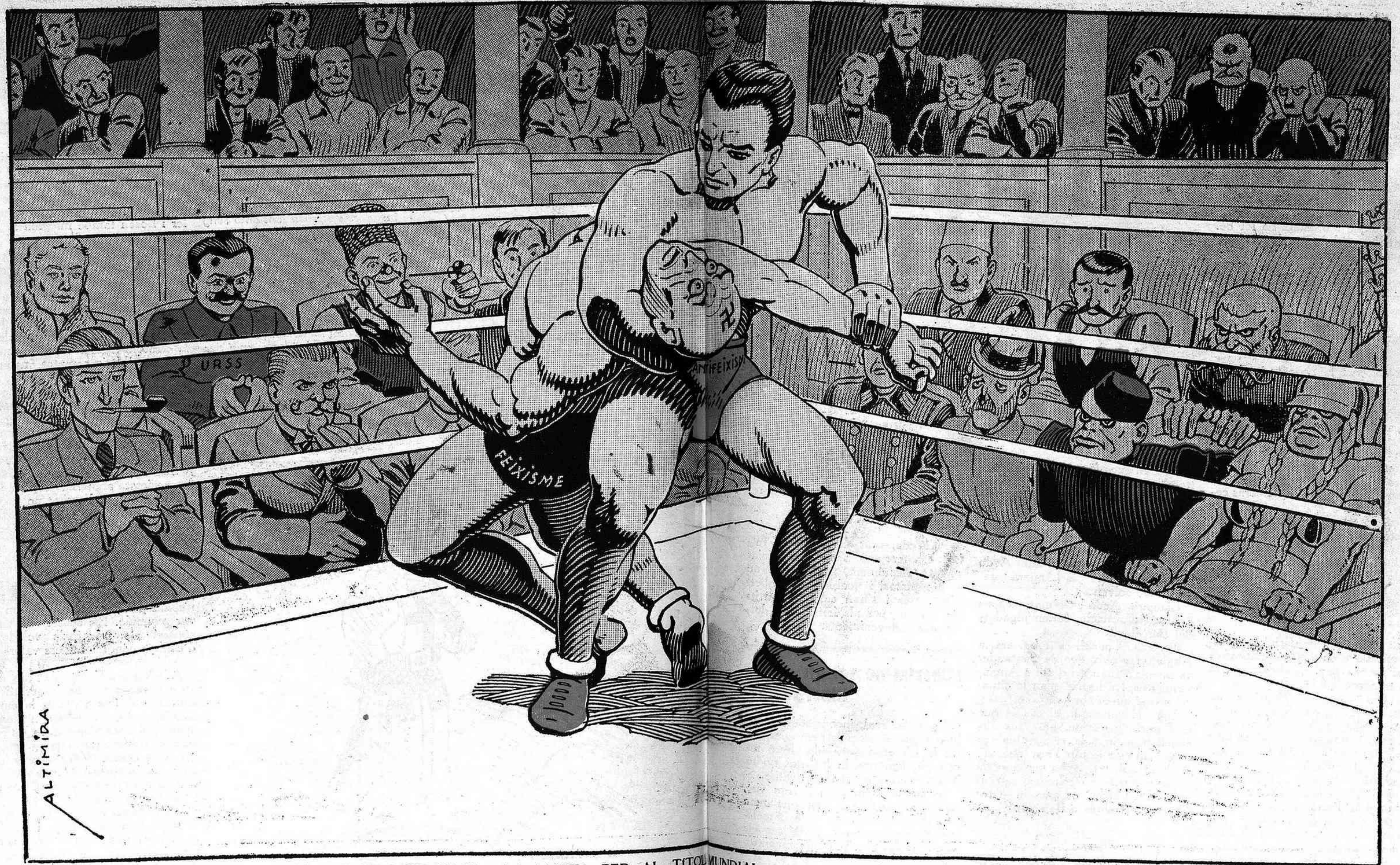
A la Volta a França de l'any passat Canyardo féu un paper tristíssim. Arribà fins a deixar la cursa. Enguany els corredors nacionals anaven d'acord i ajuntaven les pesetes de primes que aconseguien, en un fons comú, sense escatir qui d'ells havia aportat al fons més beneficis, però posant l'esforç que calia, etapa per etapa.

Si aquest esperit d'equip ha fet el miracle, benvingut sigui i que no es trenqui mai. Els personalismes també en esport són causa de molts fracassos collectius.

**

L'ALT REI EN JAUME: La conquesta de Mallorca? Aquest nom sembla que el recordo.

MATX DE CAMPIONAT. — LA LLUITA PER AL TITOL MUNDIAL

Ha estat mort Jim Moran, el que fou boxador, i per cert una esperança de la nostra boxa que no arribà a situar-se com feien creure les seves primeres actuacions.

Jim Moran era Guàrdia d'Assalt i fou mort anant de vigilància dins d'un cotxe ambulància.

Descansi en pau Jim Moran que ha perdut la vida per la República.

La Generalitat de Catalunya s'ha apropiat la Federació Catalana de Futbol.

Creiem que tanmateix ha fet bé. El futbol pot donar molt de fruit, ara que cal treure de tot el màxim ajut per les despeses de guerra. Per mitjà d'una apropiació les coses aniran més a l'ordre del dia a la casa de les cucurulles, on es respirava certs aires de rectoria que convenia sanejar.

Ha corregut la nova que Ricard Zamora ha caigut arrel dels esdeveniments polítics que s'estan vivint a Espanya.

Ricard Zamora, al camp de joc ha estat sempre un esportiu cent per cent; políticament s'havia significat com a element de dreta i portava la direcció de la plana esportiva del rotatiu «Ya», pagat per elements cedistes.

Ricard Zamora creiem, però, que no era capaç d'arribar pels seus ideals polítics a malbaratar la personalitat que havia aconseguit com a futbolista. Es possible que la nova de la seva mort no arribi a confirmar-se.

Les olímpades de Berlín han passat com una cosa morta. A Espanya quasi no ens hem assabentat de la seva transcendència.

Els fets ocorreguts ací en el camp polític nacional, ens han privat de girar els ulls enfora de la frontera.

A casa nostra anàvem a celebrar unes Olimpíades Populares que havien de reunir les joventuts obreres de països estrangers a l'Estadi de Montjuïc. Aquesta era l'Olimpíada que omplia l'atenció dels nostres homes. La no participació dels equips d'Espanya a la de Berlín i la suspensió de les Olimpíades Populares, ací, ens han divorciat en absolut, enguany, de l'olimpisme.

*Dencòs fugitiu i empresonat a Gènova
(De la premsa).*

No hauria dit mai que fós tan valent.

Han corregut aquests dies rumors interessantíssims de futbol, que no han pogut ésser comprovats, però que sembla que tenen certa part de veritat.

S'ha dit que míster O'Connell, entrenador del Barcelona, es trobava estiuellant a Santander, i que, aprofitant aquesta avinantesa, s'havia posat personalment d'acord amb el Ràcing Club per la cessió del jugador German. També s'ha dit que havia arribat a un acord amb Aedo del Betis i que el cas Làngara estava també solventat.

Làngara, Aedo i German, segons aquesta informació, serien jugadors del Barcelona.

Míster O'Connell es troba, ara, a Anglaterra, puix que de Santander va passar a França i d'allí a Anglaterra, i espera tornar quan la situació actual quedi normalitzada.

Sigui el que sigui, el cas és que el Barcelona, àdhuc amb les circumstàncies actuals, es possible que tingui un bon equip l'any que ve. Però això sí, tot depèn que aquests elements, que es troben situats al nord d'Espanya, es puguin ajuntar amb els altres a Barcelona.

Els esdeveniments polítics d'aquests dies han fet que desaparegués dels cercles esportius un ele-

ment notable: Damià Canyelles, el secretari de l'Espanyol. L'home del maquiavelisme esportiu que portava l'administració d'aquella casa entre polsadeta i polsadeta de rapè.

Les nostres *Sagetes* que tot sovint li eren dedicades s'han de retre davant l'evidència i dedicar-li un record.

Han començat els partits de futbol. La temporada no s'ha iniciat encara oficialment, però per a un fi humanitari i lloable s'han obert els camps i s'han celebrat partits de benefici per als ferits arrel dels darrers esdeveniments.

Llibertat no vol dir llibertinatge

Es un fet real, incontestable, que hem guanyat. A pols hem conquistat la Llibertat anhelada. Però no ens oblidem que la llibertat no té res a veure amb el llibertinatge.

Això ho diem perquè hem vist, amb profunda pena, com ens anem desbordant. Els carrers de Barcelona donen la sensació d'ésser els d'una ciutat absolutament incontrolada.

Ens hi sobren els automòbils que marxen contra les direccions esta-

blertes pel municipi. No hi voldríem veure els xarlatans de tota mena que han convertit en una eterna fira de belcaire la nostra Barcelona. Ni els venedors ambulants que han renunciat a la llur característica, deixant d'éssers ambulants.

Pensem sincerament que no hi ha res que aboni aquests excessos.

Marsellesa del 19 de juliol

Pren l'arma poble per combatre que ja el feixisme s'ha aixecat; conspirava la militarada que l'església fallaç ha inspirat que l'església fallaç ha inspirat! i llença plom i metrallades.

Cal batre tanta mala gent; pren l'arma amb el cor batent i llança't, poble, a les barricades,

Salut «Front Popular»!
Lluitem treballadors!
i enlaire els cors
poble immortal;
avant per l'ideal.

Un juliol triomfava França, ací vam vencer un juliol; cal que caigui per fi la balança, s'alci la Llibertat com un sol s'alci la Llibertat com un sol! Vers Aragó, ferma la passa, alliberem el brau poble germà, ferm el fusell, ferma la mà dels assassins acabarem la raça.

Salut «Front Popular»!

Lluitem treballadors!
i enlaire els cors
poble immortal,
avant per l'ideal.

Oh proletari que lluitares!
Oh milicià triomfador!
quan la lluita vegem acabada,
farem eines de pau del canó,
farem eines de pau del canó!
i bastirem tots junts un poble,
amb pedres de la Llibertat,
que mai veurem enderrocat
per gent traïdora, per l'allau inno-
[ble.

Salut «Front Popular»!
Lluitem treballadors!
i enlaire els cors,
poble immortal,
avant per l'ideal.

croniqueta de la setmana

El ex-general Mola el dia 19 de juliol va dir a Pamplona: Empenyoro la meua paraula d'honor de militar que el dia 26 entrarem a Madrid.

La paraula d'honor d'un militar com en Mola val tan poc que l'empenyorament no ha valgut res.

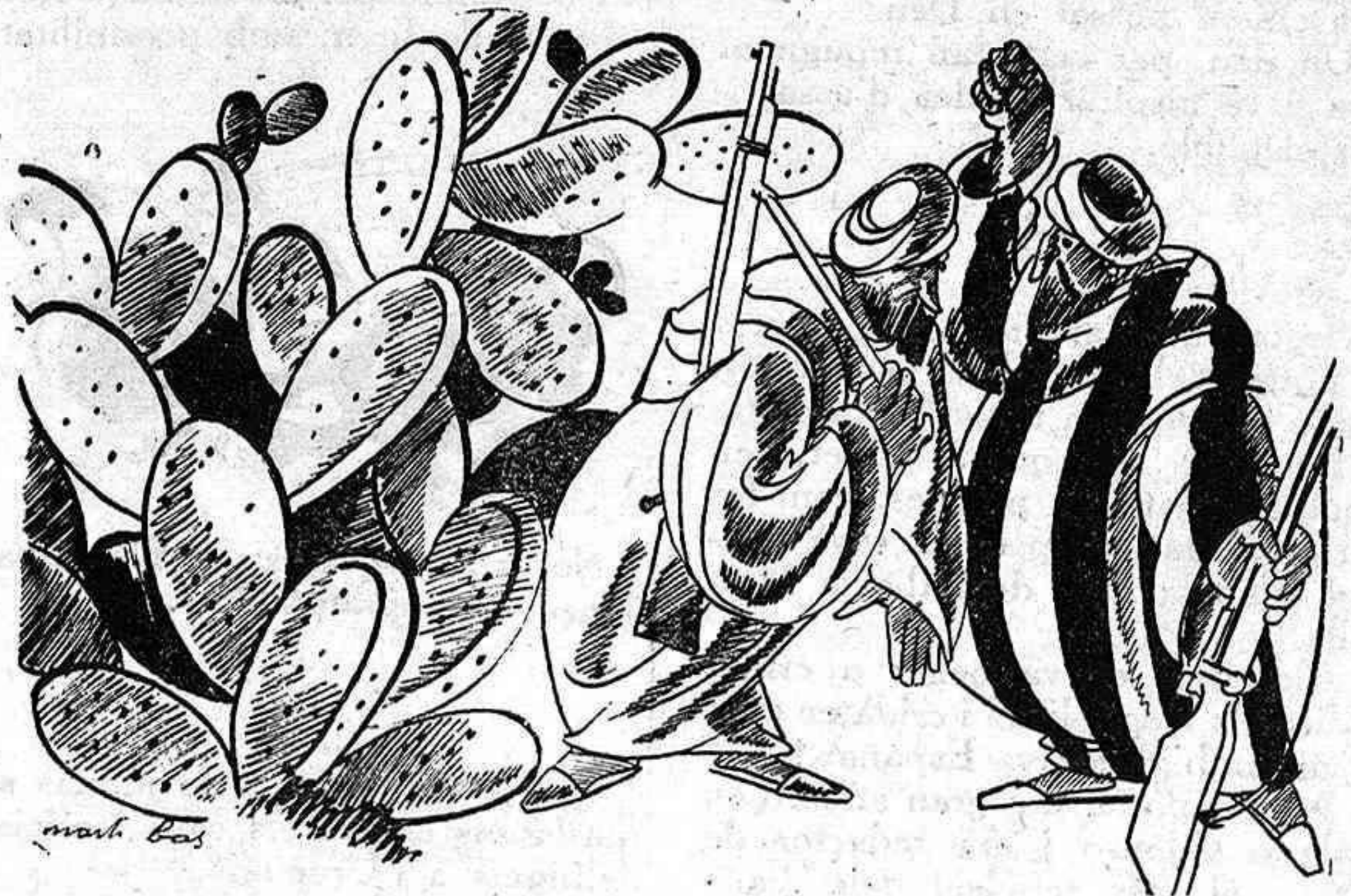
Entesos, doncs! Que s'estiguin a caseta per a fer els treballs propis del seu sexe.

Res. Que la festa nacional es vol dignificar.

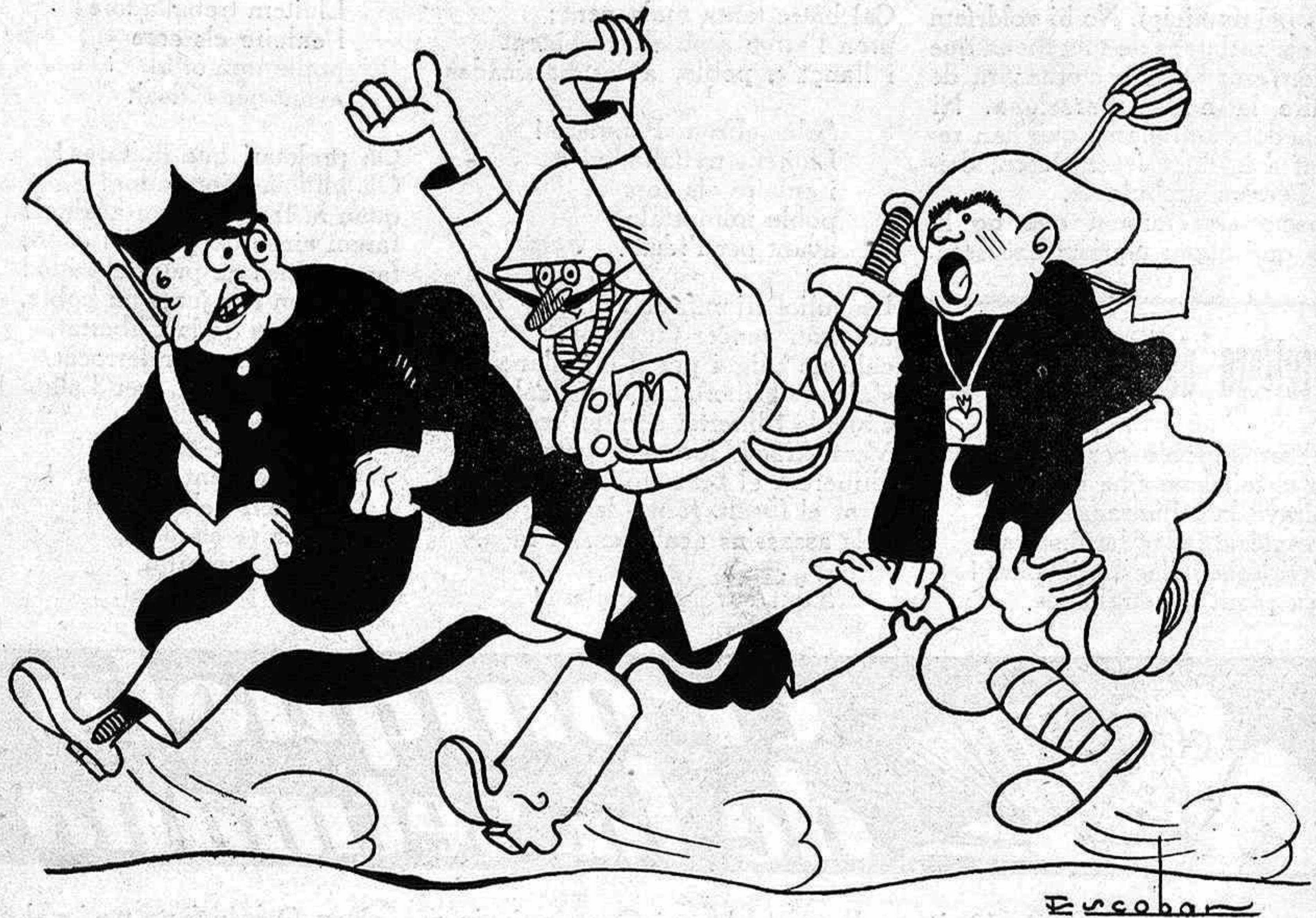
Molts torejadors són al front a combatre el feixisme. Diuen que li volen clavar mitja estocada «en todo lo alto».

En canvi, altres torejadors, com els Guerrita, Cañero i l'Algabeño estan amb els feixistes afusellant els obrers andalusos.

A aquests tres individus els nos-

—Jo penso: afarta'm i diga'm moro!

FUGIM, FUGIM! ARA ELS QUI REPARTEIXEN HOSTIES SON ELLS.

tres milicians no trigaran molt a foguejar-los.

Per mansos.

**

Fanjul, quan va acabar el consell sumaríssim, va dir que tenia el pensament posat en Déu.

Un déu, per cert, tan repugnant que li va inspirar la idea d'assassinar el poble.

**

Segons un diari francès, Zamora, el porter del Madrid ha estat mort.

No sabem si la notícia serà certa.

Respecte a aquest porter, en aquestes mateixes pàgines, vam fer un comentari prop de la seva actitud quan la final de futbol a Mestalla.

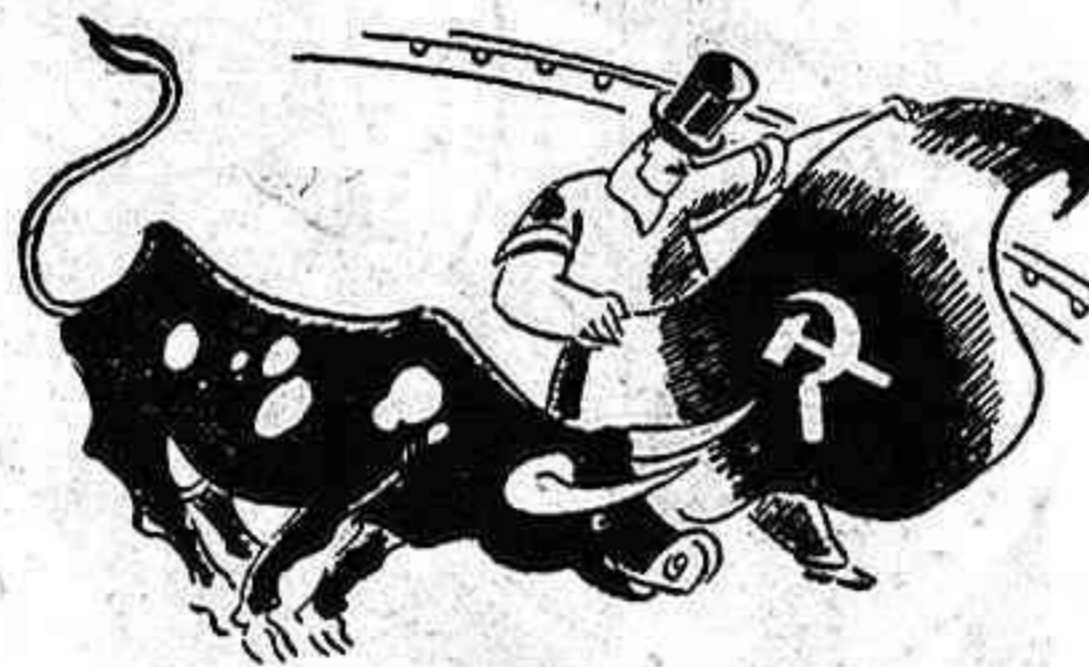
Aleshores es va negar a cridar «Visca la República» i cridà en canvi un ambigu «Viva España»!

Aquest porter era gran amic d'en Salazar Alonso i era redactor de «Ya», el més repulsiu dels diaris feixistes.

Si efectivament ha mort, haurà mort amb ell el més caracteritzat representant de la fatxenderia.

**

Tots els capellans, frares i tota altra clericalla s'han vestit de paisà i de militar per assassinar obrers i tractar de fugir amb possibilitats d'èxit.

No es refien massa de Déu i han llençat els sagrats hàbits.

**

Aviat començaran els judicis sumaríssims contra els caps i oficials detinguts a l'Uruguai.

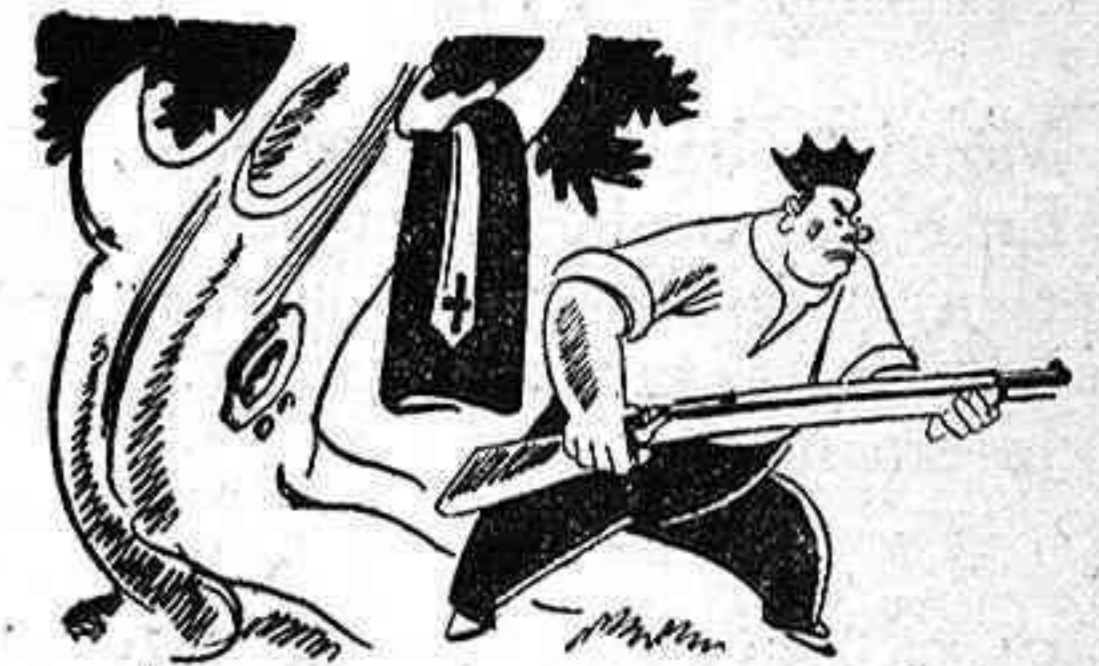
El Tribunal que els jutgi ha de

tenir en compte la gran quantitat de víctimes que hi ha hagut en aquest aixecament criminal, les que encara cauran i el pèssim efecte moral que faria entre els braus lluitadors del front una sentència benigna per als traïdors.

Cal tenir-ho present!

**

Durant la cursa de braus a benefici de les Milícies Antifeixistes es va llençar a la pista un espontani. Afortunadament per ell, els mi-

licians no el van considerar capitalista.

**

Indalecio Prieto va qualificar la traïció feixista com a guerra patri-cida.

No estem d'acord amb el cap so-cialista.

Els feixistes, criminals vulgars, no són pas germans nostres.

**

A Saragossa no hi ha pressons. Per què?
Els feixistes només fan ús dels ce-mentiris.

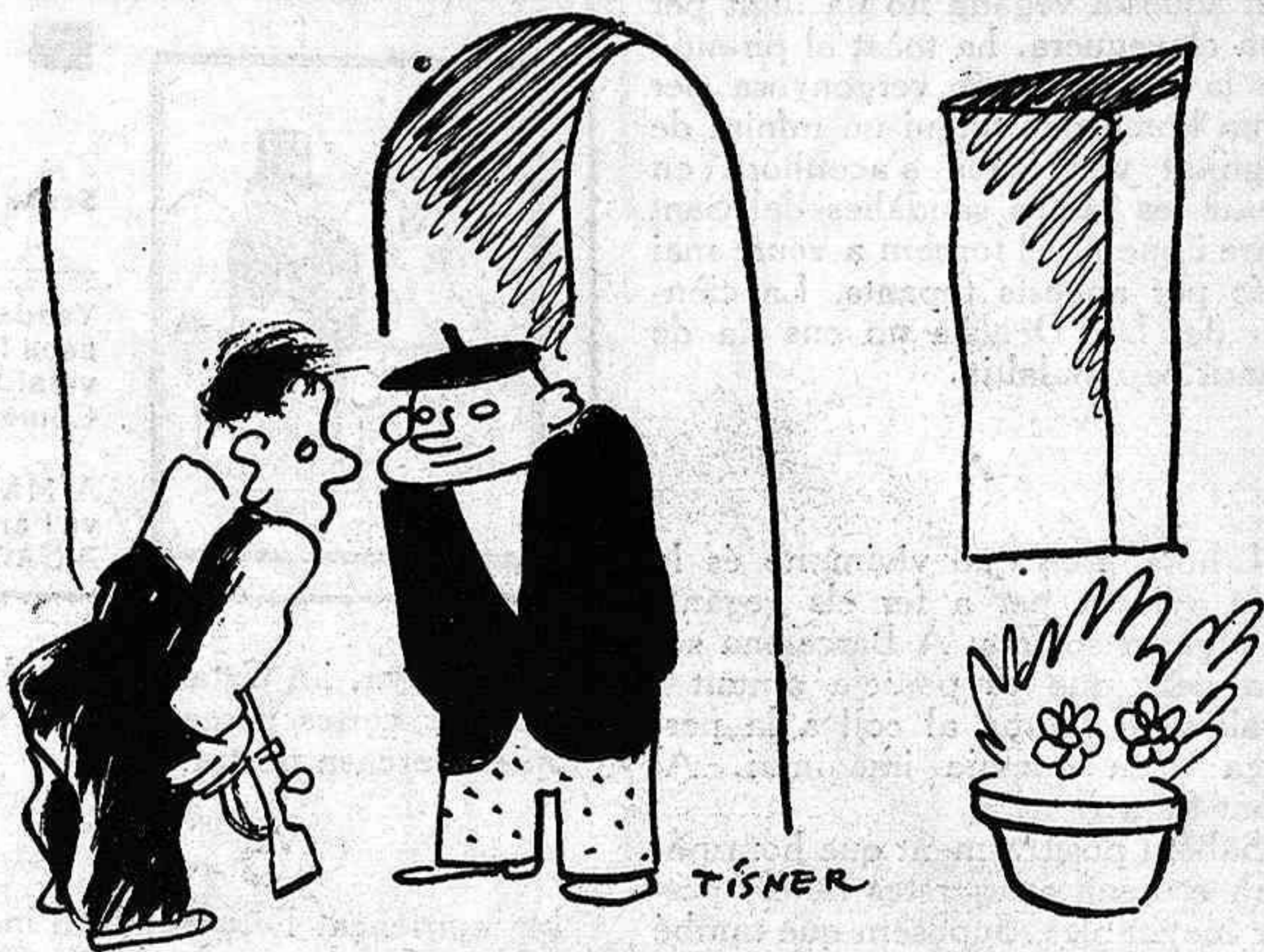

—L'Arquebisbe de Burgos concedeix 100 dies d'indulgència per cada marxista assassinat.

—I a ell, qui l'indulgenciarà?

Esquellots

No era cap secret per a ningú que l'Església, que havia muntat un parençós tripijoc a base d'humilitat, renunciació i pobresa, s'afanyava a agavellar tots els béns de la terra sota el patrocini de Jesús, l'amic dels miseriosos i el qui digué que el seu reialme no era en aquest món. La realitat ha sorprès la mateixa empresa, l'empresa dels honestos requisadors dels tre-

A FONTS

—I per on deurà passar, el «Cervera», per a trobar refugi?
—Per la via d'aigua!

sors amuntegats pels professionals de l'altar. Els contes orientals de «Les mil i una nits» i les fantasies del Comte de Montecristo hauran resultat pàl·lids davant el devesall de riqueses atresorades avariciosament, criminalment, per bisbes, clergues i comunitats. Han estat trets a llum una disbauxa de milions, una borrarxada de joiells i pedreria. La darrera descoberta ha estat la de CENT MILIONS DE PEsSETES robades a la caritat cristiana per la gasiveria de garça de les «Germanetes dels Pobres».

Mentrestant, els hospitals no tenien llits per als malalts que es presentaven; els asils mancaven de tot; els pobres eren abandonats per manca de mitjans i els infeliços rec-

tors rurals havien de parar ignomiosament la mà als parroquians si no volien pasturar com uns senzills conills de bosc. Tot, A. M. D. G. que deia aquell gran estrafolari de Sant Ignasi de Loiola.

**

Josep Dencàs, aquest home fúnest o desgraciat, al qual hom no sap si prendre'l en tràgic o en grotesc, ha fugit vergonyosament cap a Itàlia. El que va fer —més ben dit, el que no va fer— o allò que li va passar la nit del 6 d'octubre del 1934, l'obligaven a silenciament perpetu i a un discret apartament de tota funció pública i ciutadana. No sabem com, l'home es va engallar

JOAN ARÚS (a) FALÉS

LA PRIMERA DE CATALUNYA

S'adornen carrers salons
i Envelats de totes mides
luxosos i senzills

Avinguda de València, 74

Telèfon 33 - Encàrrecs a Barcelona: Ideal Bar, Unitó, 4

MOLINS DE REI

i si aquesta vegada no ha fugit per una claveguera, ha tocat el pirandó de la manera més vergonyosa per a un home que tingui un mínim de dignitat viril. Que s'aconhorti en besar les sacres sandàlies del Sant Pare i que no el tornem a veure mai més per aquests topants. La ciència del Dr. Dencàs no ens ha de guarir cap malaltia.

**

L'hora greu que vivim no és la més avinent per a fer els gegants ni jugar a soldats. A Barcelona sobra gent que es passeja amunt i avall amb l'arma al coll a la percaça d'un enemic imaginari. Al front falta gent.

Sabem positivament que hom posarà esmena a aquestes falles, potser inevitables. Suposem que també s'evitaran actes i excessos que poden deshonrar l'ordre revolucionari davant el món que ens contempla. S'imposa el funcionament de Tribunals revolucionaris, que obrin ràpidament i amb energia. Ningú, però, no ha d'ésser condemnat sense sentència d'aquests Tribunals. Cal reaccionar contra l'arbitrarietat i el vandalisme. Catalunya, camarades,

BLENOSIL

guareix ràpidament la
BLENORRAGIA

Sense lavaiges ni injeccions, per crònica, rebel i antiga que sigui. No perjudica.

Venda a BARCELONA: Segalá, Andreu, Especificos Pelayó, Martín, V. Ferrer, Especificos Universidad, La Cruz, Genové, Germana, Folguera, Coma, Especificos La Cruz (ants) i tots altres Centres d'Especifics i Farmàcies.

A MADRID: Joan Martín. - A PALMA: Cooperativa Farmacèutica Balear. - A VALENCIA: A. Gamir. A SARAGOSSA: S. A. Farmacèutica Aragonesa.

és Catalunya, i a Catalunya no han de passar certes coses que no són pròpies de casa nostra.

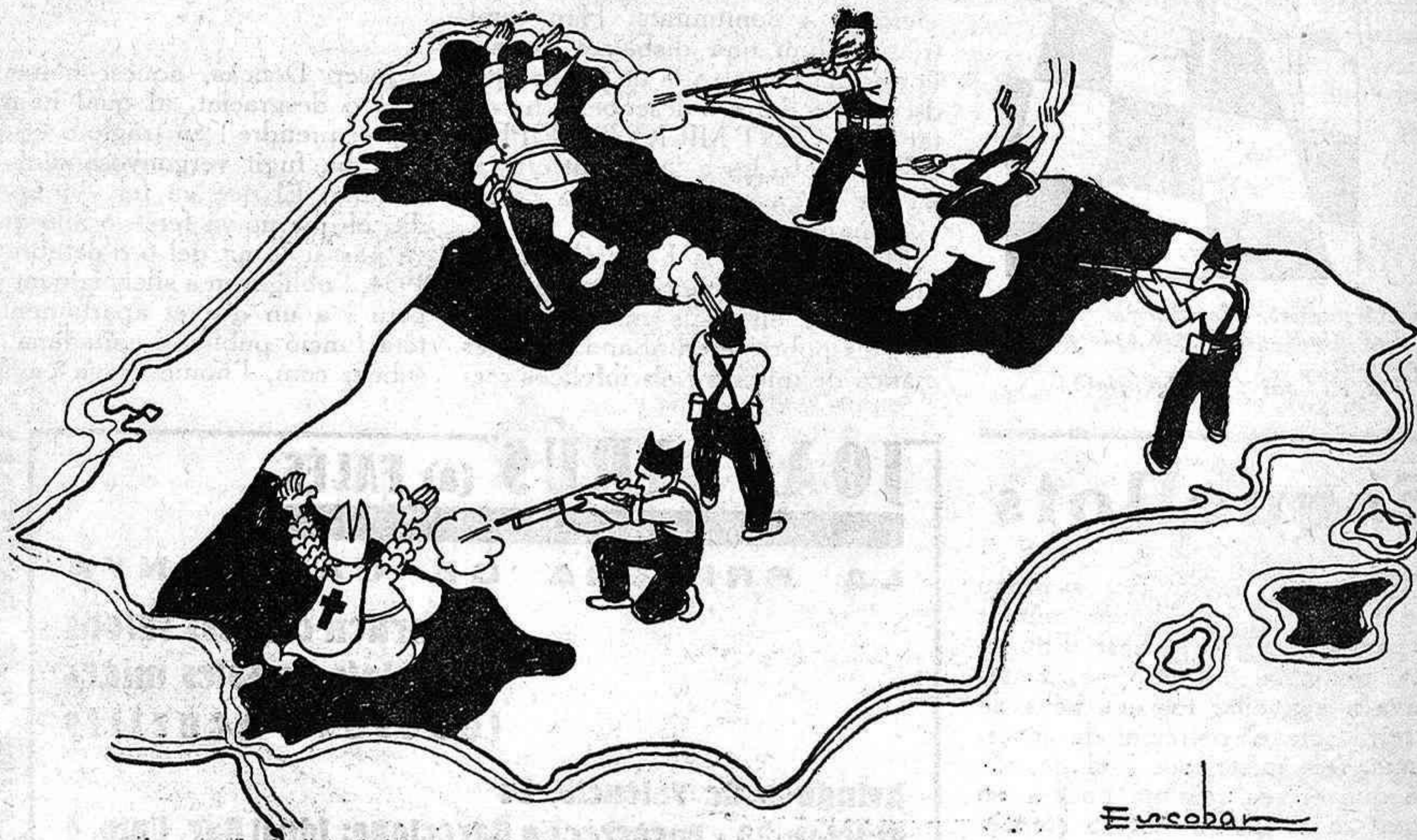
**

Ha començat l'esporgada d'indesitjables emboscats en les nostres Corporacions públiques. Amb una mica més que no hi som a temps, i no serà pas perquè no hàgim aixecat des de fa cinc anys el crit d'alarma. El que cal ara és que la tria sigui ben feta i exemplar. Com deiem la setmana passada, hi ha encastats a la Generalitat, a l'Ajuntament i en institucions que

viuen sota l'empara oficial una pila de subjectes desafectes al règim que el poble s'ha donat i que no van d'acord amb l'hora actual, que fan la viu-viu sota l'etiqueta de «tècnics». Cal que tothom ensenyi les cartes... o que se'n vagi a Roma.

**

En retornar la normalitat de la vida ciutadana, ha reprès les seves tasques a Ràdio Barcelona el joglar Toresky, que s'ha fet una fama a base d'acudits de full de calendari. Tothom ha de viure, sí, però amb mesura. Hi ha molts milenars de

L'ESPANYA NEGRA ES BAT EN RETIRADA.

Encoban

COMPREU

tots els divendres L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

ciutadans que els cau la baba escoltant les bajanades del popular locutor de Ràdio Barcelona. Què hi farem! El que no pot ésser és que continuï la farsa grotesca i de mal gust de les subscripcions benèfiques. Si no hem perdut la memòria, recordeu-vos dels mesos posteriors al 6 d'octubre, en els quals Toresky exultava d'entusiasme cada vegada que en rebre un donatiu per a les «víctims del deber» exclamava a boca plena: *Tropa!*

**

Havem llegit que en un mes, han estat tramesos a l'eternitat onze generals i que n'hi ha divuit de presoners. R. I. P. els vint-i-nou guerrers i els que siguin arreplegats. L'escarment ha d'ésser «general».

**

Pérez Madrigal, qualificat de «raterillo» en plena sessió de les Corts Constituents, és secretari del general Cabanellas. Diu que s'ha posat al costat dels facciosos per tal de lluitar contra els governants lladres. Això ho diu Pérez Madrigal, pertanyent al partit radical. Ens sembla que hi ha alguna custòdia o uns quants càlzes en perill de fer-se fonedissos.

**

Els moros, conduïts a la Penin-

—*Preferixo els comunistes.*

—*Vols dir?*

—*I tant! Ells ens envien or mentre que els feixistes, plom.*

sula per patriotisme i l'esperit cristià del general Franco, fan de les seves saquejant esglésies. Tan que ens havien atipat a estudi parlant-nos de Covadonga, de Don Pelayo i de Sant Jaume Matamoros i ara resulta que els fills del Profeta són els aliats naturals de la clericalla espanyola.

Els moros, que havien fet tremolar de por, amb el consegüent i obligat canvi de calçotets, a la militària espanyola, resulta que són els més fermes defensors de l'Espanya de la «Marxa de Càdiç». Algú diu, amb reserva, que els moros acostumen a anar *ben armats*, en el sentit físic de la paraula, i aquest *armament* pot fer les delícies de la cadetada i de molts *señoritos* feixistes. Potser començarem a veure clar el que ens semblava un xic emboirat. Vagi per a ells el pollastre.

CORRESPONDENCIA

J. Camps, S. Quirze.—Es va publicar a «La Campana».

Datzira-Artes.—Salut, company! No es va publicar per motius que ja coneixeu.

Cisquet, Ciutat.—No és pas el moment més adient per a la seva publicació.

Llacer.—Per excés d'original, queda per al número vinent.

AIXÒ S'ENFONSA